

છગનલાલ મોતીરામ શાહ Deputy Collector
Surat

11/26 22/5/16
1926

ડિક્ટેશન શિક્ષક ભાગ ૨

બીજા પેરાગ્રાફ

મુખ્યગણિત શિક્ષક

બે આના

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦

મર્મ દર્શક સ્વાધીન

કિમંત ૦-૩-૦

ચોન્ટજ ૧૦૦

માર્ચ

સને ૧૯૨૬

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦

સરકારના અગ્રણી શિક્ષક

ત્રણ આના

છગનલાલ મોતીરામ શાહ

‘મુખ્યગણિત શિક્ષક’ વગેરેના કરતાં—શાદપોર—સુરત

બીજા પેરાગ્રાફ સહિતનાની પ્રતિબંધિતગણના ત્રણ આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮-૦૫ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઇસ્ટેશન મિડીય-૨

વિષય ૪૪૨:૮૪૩: ૧૧.૧૧.૧૧

રચનાર-છાનલાલ એતીરામ શાહ
“ મુખગાથિતના શિક્ષક ” વગોદેના કતી
રચનારનું ઠેકાણું-શાહપોર-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કતી-છાનલાલ એતીરામ શાહ
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-શાહપોર, સુરત.

મુખારેલી વખારેલી આવૃત્તિ ૧૦ મી
સ્વર્ણ હક રવાખીન. સને ૧૯૨૬

મુદ્રક:-ભદ્રશંકર અંજીરામ વાદ
મુદ્રણસ્થાન: કલામય પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, ખાંડખાવડા-સુરત

કિંમત રૂા. ૦-૧૦ ગુણેથી વધુ

બાલ ગોપીના

હિતેશન શિક્ષક

ભાગ ૨,

સુરત વિધાન મંડળ
અમદાવાદ ગ્રંથાલય :

સંપીરણ-સંગ્રહ

છ. પી. દલાલ, મોરબી એ. વી. સ્કુલ સુપરિન્ટેન્ડન્ટ.
જાવક નંબર ૪૧. તા. ૧૬-૧૧-૧૪ના પત્રમાં લખે છે કે

“ તમારા તરફથી “ મુખગણિત શિક્ષક ” નામના ધોરણવાર પુસ્તકો મળ્યાં તેનું સાધનું અવલોકન કરતાં મને ખુબ આનંદ થયો છે.

પ્રાથમિક સ્કુલનાં નવાં સુધરેલા અભ્યાસક્રમ પ્રમાણે મુખગણિત વિષયનું શિક્ષણ સરસતાથી આપવાના ઉચ્ચ હેતુને લક્ષમાં રાખીનેજ આ પુસ્તકો લખ્યાં છે, એમ પ્રદર્શિત થાય છે. તેનો ઉપયોગ કરવાથી વિદ્યાર્થીઓની સમજશક્તિ તેમજ સ્મરણશક્તિ સારી રીતે કેળવાશે તેની સાથે અંક-ગણિતના વિશાળ વિષયમાં પણ તેમને તે ખુબ મદદરૂપ થઈ પડશે એમ હું માનું છું ને આશા રાખું છું કે સારા શિક્ષકો આવાં પુસ્તકોને પ્રમાણ ગણી ઉદાર ઉત્તેજન આપશે. ”

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ ડુ ધ ગવર્નર
સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં ૦ ૩૩૩૧ તા. ૧૫-૭-૧૫થી

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના

ભૂગોળ શિક્ષક

એજન્સીની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયસેન્સી માટે મંજૂર થયો છે.
કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર-સુરત.

બીજા ધોરણના “અંકગણિતનાં મનોચત્ર”

મંજુર થયાના હુકમ નંબર તથા તારીખ,

મહેરમાન બેચનગર એજ્યુકેશનલ ઈન્સપેક્ટર સાહેબની એડ્રીસના
એ. જી. નં. ૪૪૧ તા. ૨૧-૭-૧૯૧૮ના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે
કે “અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ વ્યાના. આ સ્ટેટની સ્કૂલોમાં બીજા
ધોરણમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે.

મહેરમાન બાંકાનેર સ્ટેટના એજ્યુકેશનલ સેક્રેટરી સાહેબની એડ્રીસના
નં. ૫૧ તા. ૩૦-૧૨-૧૯૧૬ ના પત્રમાં જણાવવામાં આવે છે કે,

બીજા ધોરણના

“અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ વ્યાના.

પાં. દ. સા. આ. ના. ૨૭૨ તા. ૧૭-૧૨-૧૯૧૪ આ સ્ટેટની
નિશાળોમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે

મહેરમાન કાઠિયાવાડના એજન્ટ હુ. ધ. બેચનગર સાહેબ બાંકાદુરે
પોતાના હુકમ ક્રાંતર ૭૬ તા. ૨૮-૧૯૧૬થી બીજા ધોરણના
“અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ વ્યાના.

કાઠિયાવાડ એજન્ટિસની તમામ પ્રાથમી સ્કૂલોમાં
ઇનામ અને લાયધેરી બુક તરીકે મંજુર કર્યો છે.

એ. જી. નં. ૨૬૩ તા. ૧૧-૯-૧૯૧૪ ગોંડળ સ્ટેટમાં
ઇનામ લાયધેરી માટે મંજુર.

હુ. સુ. નં. ૪૧૬૬ તા. ૨૮-૮-૧૯૧૬ રાજકોટ સ્ટેટમાં
લાયધેરી માટે મંજુર.

‘અંકગણિતનાં મનોયત્ન’ વિષે મળેલા અભિપ્રાયો

બીજા ધોરણ માટેનું “અંકગણિતનાં મનોયત્ન” મળ્યું છે તે જ્ઞેતાં મને આનંદ થાય છે. કેમકે વિવિધ દૃષ્ટિબિંદુએ લખાયેલાં પુસ્તકોની ગુજરાતીમાં ખોટ છે. આપનો પ્રયત્ન સ્તુત્ય છે, અને જેણે આપનું પુસ્તક જે અનુદેશ શિક્ષકોને શિક્ષણ પદ્ધતિ જેવા જાણનાં લોક મળી શકે તે નથી તેમને માર્ગ પ્રદર્શક થઈ પડશે. એ.ઈ. ભરમ-કારની-ખડકી તા. ૧૮-૬-૧૯૧૯.

મનમોહનદાસ દ. પતરામ દલાલ.

“તમારા ‘અંકગણિતનાં મનોયત્ન’ મારા અભિપ્રાય પ્રમાણે બીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી થઈ પડવા સંભવ છે.

મુંબઈ, ગીરગામ પોસ્ટ, તા. ૨૨ મી જુન ૧૯૧૯.

કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ જીવેરી એમ. એ. એલ. એસ. બી.

“આપનું ‘બનાવેલું’ બીજા ધોરણ માટેનું “અંકગણિતનાં મનોયત્ન” નામનું પુસ્તક મળ્યું. પુસ્તકના મનોયત્ન, તેમાંનાં દાખલાઓ, રીતો, પ્રશ્ન પૂછવાની ઢાળ, વગેરે જેમ મારી ખાત્રી છે કે નાનાં બાળકોને ગણિત જેવા વિષય સમજાવવામાં શિક્ષક વર્ગને એ બહુજા ઉપયોગી થઈ પડે એમ છે, ખાસ કરીને પરસ્પરજી દાખલાઓનું જીથ ગોઠવવામાં આપે બાળકોના મનની ફળવણી ઉપર વિશેષ લક્ષ આપ્યું હોય છે. તમારા પ્રયાસને સારું ઉત્તેજન મળે એવી ઇચ્છા છે.”

સુરત, દેસાઈ પોળ, તા. ૬-૮-૧૯૧૯.

ગુલાબભાઈ રઘુનાથ જી

જીનિઅર એરિથમેટિક વગેરેના કર્તા.

પાડ ૧.

પરમેશ્વરે
કયું
વટુંભાગું
ભક્તિ
પુલ્લી
ધર્મશાળા
બનાવ્યો
સુધારે
નિશાળનું
બાંધ્યું
કડીઆ
મલમલે
ફૂલ

વાસ
આવ્યો

તળાવમાં
કયાંથી
પાકરમાં
નાકિવાના
ધોવાના
હોસદી
તડકે
ટાઠ
ઉકાડવા
અજવાળું
હોર
અંધાકું
મટે

ચંદ્રમા
ઝગઝગો

હિન્નમ
બનાવ્યાં
સરજ્યાં
કળાગું
સલળું
દયાળું
સરજ્યું
હોશિયાર
ઊઠ્યો
ચાઠ
પાડ ૨.
પૂર્વે
ઝગઝગાટ

દીસે

કુકરેફક
કુકડા
કુલડા
મધુર
ચંદ્ર
પડ્યું
ઊડી
મોડું
પુણ્યામાંવા
તોળો
ભક્ત
ધ્યાન
ગવૈયાઓ
મુલ્યાં

અગાનજ્ઞાત મોતીરામ શાહ કૃત

બીજી એપીસોડ હિકેશન શિક્ષક.

પ્રાકૃતિક અધ્યયન શાળા.

૬] ત્રીજી ચોપડીનો “ ડિક્શન શિક્ષક ” ત્રણ આના.

ઉદય	કારતકી	પખવાડીઆં	પાઠ ૪.
ગૂં ગૂં	કારતકે	પંદરમી	ગોકળઆઠમ
પત્ર	ટાઢ	તિથિ	તયાર
ખોલે	માગશર	ત્રીસ	ધોએલાં
ઉમંગી	પોપ	વારૂ	કડકડતાં
પંખેરૂં	મહા	ચેત્ર	નીકળ્યા
ધાય	પતંગ	વૈશાખ	ભાઈખંધ
ઢોર	ઉડાડે	જેઠ	મળ્યો
ફૂલ	ઉતરાણુ	ઝીણાં	એકઠાં
ભૂલ	શિયાળાની	ચોમાસું	ગાડી
પક્ષી	ઝિનનાં	અશાઢ	ધોડા
ઊઠ	કપડાં	ઘાવણુ	ઠઠ
ત્રણકેરૂં	કયારે	ભાદરવો	નાનુએ
પાઠ ૩.	ઉનાળામાં	આસો	આંગળી
ઝડતુ	ફાગણુ	ખૂખ	વિખુટા
મહીના	સૂદ	ખજેવ	રસ્તા
વજ્ર	પુનેમે	દશેરા	હારખંધ
દિવાળી	દહાડો	પર્વ	દુકાનો
	વદ	કાઢ્યા	છેડેથી

ત્રીજા ધોરણનો “ મુખગચ્છિત શિક્ષક ” અઢી આના. [૭

કંસારાની	કાપડીઆની	લીધું	અંદર
તાંબા	દીઠી	આખું	પેઠા
પિત્તળનાં	સુતરાઉ	ફૂદતી	આધોજ
વાસણો	રેશમી	પાઠ પ.	બોરડીનાં
મુખડીઆનાં	ઊતનું	સોખત	ઠીકરું
હાટ	શણનું	સજ્જડ	નિશાન
પેંડા	ઝરૈયાની	ઘેલો	તાકીને
મિઠાઈ	હાંડી	ગાંડો	દગલેદગલા
ખડકેલી	આરસા	હાથો	તૂટી
ખરાદી	અંજર	ત્રણ	ઘાટ
લક્કડ	નારંગી	પૂછયું	રાસ
ત્યાં	સંતરા	કયાં	હાળી
પલંગ	દ્રાક્ષ	પટેલની	હજાવીશું
પારણાં	ચોગાનમાં	મઝા	દોસ્ત
ઘોડીઆં	સિપાઈઓ	કહ્યું	કયું
લાકડાનાં	મિઠાઈ	શેખી	પછવાડેથી
રંગેલાં	ફૂદડી	સમજવીને	રખવાળે
રમકડાં	પુતળી	ઝાંપો	ઝપાટો
પુઠકળ	કેટલુંક	ઉઘાડી	લગાવ્યો

૮] ત્રીજી ચોપટીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના.

નાસતો	નીકળ્યો	દિવસમાં	કહ્યામાં
થડ	સોળતનું	સાકરબા	ગમ્યું
માથું	ફળ	પુત્રનાં	દીધું
અથડાયું	મળ્યું	ઓવારણાં	ચોટામાં
ભોંય	પ્રેમ	ફોર્મપગલું	રઝળતો
છુદાઈ	ઠરશે	ખાંધ્યું	રસ્તે
લોહીલોહાણુ	ભાગ્યશાળી	લાઠકવાયો	ગધેડાનું
પકડયો	વિદ્યા	પાડ્યું	ટોળું
લપડાકો	પાઠ દ.	ભેટ	મસ્તીમાં
ખચ્યો	રખડેલ	ઉછેરવાથી	હાતાહાતી
નાઠો	હાલચાંદ	કુટેવ	ચઢ્યું
ભેયું	શેઠ	શીખ્યો	ગધેડાની
ઉભેતો	શેઠાણી	યોગમાં	લાત
ઝાલ્યો	છોકરું	અટકચાળાં	તંમર
ખેંચી	વયે	વિચાર્યું	ભેંકડો
સાત	આનંદ	ધલાજ	તાણતો
ધેતો	રહ્યો નહિ	વંઠી	ઓળખીતા
ચોટી	વધાઈ	નિશાળે	પહોંચાડ્યો
કાઠી	સાંભળી	મૂક્યો	હાડવૈદને

ખોલાવ્યો	ગાઢરાં	ઠોરોને	અહીં
ખદખદતો	નીરતો	મૂકતા	કેઢ
માર્યો	માંદું	ખવાડતો	ખાપુ
ઓસડ	ખચ્યું	પિવાડતો	ગોંધતો
ઓસડવેસડ	થાકી	જળવતો	ગોંધી
વલે	ખાંધે	વિચાચ	ખંદીખાનામાં
સમજ્યો	મૂકે	ધણી	પાધરમાં
જૂલી	ઝોકમાં	મહેનત	ચાંદનીમાં
માંડ્યું	છાંચે	સાચવણુ	છુડું
શિખામજથી	ખેસાડતો	ખદલ	ફૂંડવું
સુધરી	વાંસળી	પેસા	સાડું
પાઠ ૭.	વગાડતો	વરૂ	ઠરેલ
જક્કી	હૂંફમાં	શિકારી	ઠણું
વેડું	ખધાં	પ્રાણીઓ	સંભાળ
ત્યાં	ઊંધે	અળણ્યું	સપાઈ
ભેંસો	સાડું	મોજમાં	સમજાવ્યું
વાછરાં	જતન	અભાગીઉ	ખધાંએ
પાડાં	ગણાતો	પાઠ ૮.	ઊંધ્યાં
લવારાં	ઊચી	લાગ્યું	ફાવ્યો

૧૦] ચોથી ચોપડીનો “ ડિક્ટેશન શિક્ષક ” ચાર આના.

છટકી	હઠીસોંગ	ઊંહ ઊંહ	વરધોડામાં
ઠેકવા	નાહતાં	ઊઠયો	કોટ
મૂકયાં	રિસાય	અધારા	પાટલુન
આથે	છેડોજ	ખુણે	પહેયાં
પહોંચ્યું	ભાગ્યે	વોંછી	ટોપી
આનંદે	આડોશી	કરડયો	કહ્યું
માંચું	પાડોશી	ચીસ	ધાસ
કોતરમાંથી	ભાઈભાંડુ	આલ્યું	ખુશીથી
વરૂએ	ખનતું	રેવ	તેયાર
તરાપ	દહાડો	દોંગ	પાઠ ૧૦
ખોડમાં	કંસાર	વેદના	વિષે
ખચ્યું	જમણુ	ભોગવવી	યતન
તાળું	વધારે	સાડ	ભોંચ
આણ્યું	માંદો	આણ્યું	ગભરાય
ફાડી	વાડકીમાં	પરતાયો	વણુ
શિખામણુ	મૂકયું	સમજયો	તૂટેલે
પાઠ ૯.	ગમ્યું	આપણુનેજ	તાંતણે
રિસાળ	પીરસેલી	રિસાવાની	ચઢયા
સુફલ	થાળી	તપાસી	

માટ	આળસ	ઠયા	ચક્રરમાં
હોઠો	અનંત	બહાદુરસિંહ	દોડાદોડ
પડથો	પાઠ ૧૧.	શિવશંકર	ધૂમી રથો
ફાંચો	ચક્રમિલ્લુ	બન્યા	બેસાડે
ઘાટ	કચ્છ	સાથવાળાઓ	સાથીઓ
મંડયો	નંબર	કિલ્લો	થાકયો
ત્રણુ	પ્રમાણુ	બેસવાનું	જમણી
નહિ	બંધાઈ	હુમલો	ઉઠાડયો
હિંમત	સાથ	વચ્ચે	પેંતરા
હોંસથી	ઠરાવી	દોડવું	ફેંકી
લીડયો	નિશાળીઓ	પકડનારના	દોડ
છટ્ટી	ગુરુજી	સુધી	પૂર
ધીરજથી	ઠરાવ્યા	ધૂળમાં	બેસથી
પહોંચ્યો	ગઢ	આસરે	બૂલથાપ
નિરંધાર	અજીતસિંહ	લીટો	ટપોટપ
ખંતથી	ઠાકોર	કાઢી	અંતે
ચત્ન	રામશંકર	માંચો	શાખાશ
કચો	સરદાર	અંતરે	સોને
ચગદાઈને	મિલ્લુ	માંડયું	

૧૨] ચોથા ધોરણનો "સુખગચ્છિત શિક્ષક" ચાર આના.

પાઠ ૧૨.	દિવસે	બોલ્યો	ઘાટ
દૃઢ	બોલવાનું	ડગવા	સુંદર
છુદીની	થોભ	દીધું	ભડું છું
ભાઈબંધ	ખાતરી	પાઠ ૧૩.	સંભાળ
પાદરે	સુનું	મધમાખી	મુલકમાં
ગેડીદડા	રસ્તો	અધું	સોહામણી
ભડું છું	ખતાવું	સ્વાદે	કુટડા
વિના	અહીં	ગણગણતી	ભપકાદાર
ડગલું	ઝટ	દિવસ	દેખાઓ
કયાં	અહાહાહા	પૂછ્યું	ઉલટા
પીતરાઈ	કહું	કુકુંખનાં	માલમતા
માંદો	યાદ	બેડને	ખગાડો
કયારે	આબ્યા	માણસો	અધુંએ
હમણા	સિવાય	છછેડે	નુકસાન
રંગ	કયાંએ	ખંને	મધપુડામાં
ભમ્યો	એટલું	હંખીએ	ભડું છું
મઝા	માં	મૂકે	નવાઈ
અત્યારે	પાળ્યું	પીઠ	સમજ્યો
ધૂળ	ચાલ્યો	ભુઓ	નાડીઓ

ઉપયોગમાં	પૂછયું	ફૂટયું	બરડ
બગાડ	કયું	ફુટેલું	ચીથરાંની
ચાહશે	વહેંચી	પસ્તાયો	પછાડીએ
પાઠ ૧૪.	તલપી	ભૂલ	ખેંચતાણુ
માટીનાં	ઉલટભેર	વાંક	કાચર
પુતળાં	દોડતો	સાળું	આધો
મોસાળ	ઠેસ	રમકડું	વેળાસર
મોળાઈ	પુતળું	વિચાર	શણુગારવી
ધાન્યથી	ભાંગેલું	જણાવ્યો	હમણા
ટાઢી	એકઠા	દાખ્યો	ખેનપણીઓ
અંગેડી	ધોતલીમાં	ઉતાવળ	ચોટલો
સળગાવી	ઘાલી	નહિ	લુગડાં
ચોંક	ભાંગેલું	પાઠ ૧૫.	ઘરેણાં
ચટણી	ફૂટી	ઢોંગલી	તૈયાર
દિવસ	દઉં	તખતો	ફુટી
ખૂબ	હોંસભેર	ઝૂટવી	બદામ
મોજમઝા	દોડયો	ભાંગ્યો	અપાવ્યું
નીકળ્યો	સાંભળ	સરી પડ્યો	કચારે
હરી	આપ્યાં	ભાંગ્યો	લેએલું

૧૪] બીજા ધોરણની “સૃષ્ટિજ્ઞાનની પ્રશ્નોત્તરમાળા” ૩ આના.

કળાટમાં	સદા	સમજ્યાં	મંગાવ્યા
મૂકેલું	લેશ	ગભરાટમાં	મંગાવ્યું
દીકું	કલેશ	રમકડાં	આનંદ
માગ્યું	કદીએ	મૂકયાં	સૌ
પરણાવીશ	કોય	માયાં	ઠેકાણે
સહીઆરે	પાઠ ૧૬.	ગણકાયું	પાઠ ૧૭.
વિવાહમાં	રામચંદ્રજી	સર્વે	વિચાર્યું
કદા	દર્પણુ	ડસકાં	વિષે
સંતાપ	પુનેમની	રોણુ	આઘણુ
હળીમળીને	સાંજે	ચઢયા	વિદ્યાર્થી
સાંભળ	કૌશલ્યા	ગાદમાં	મૂખ
ખંને	પૂર્વે	મધુર	આઘણુનું
સપી	ચંદ્રમા	હાલરડું	ધણી
સઘળો	ઊગ્યો	રડ	ધણીઆણી
શેક	શ્રીરામની	ધીરા	ઊગ
ઘટે	હચ્છા	દશરથ	ઊઠતાં
નિંદે	નાનકડા	કયું	કચરોપુંજે
ખળવંતા	રૂપાળા	વળ્યું	નાહીધોધ
પરમેશ્વર	ધર્યા	પ્રધાનને	ભક્તિ

ખીબ ધોરણ માટે “અંકગણિતનાં મનોવલ્ન” પ આના. [૧૫

વિદ્યાર્થીઓને	ભક્તિનું	ગાર્ડ	સૂવાને
ભણાવતો	પારણામાં	સ્ટેશન	હું ફાળું
કથા	સુવાડી	સંદેશો	પાથરી
ગુજરાત	સોંપી	સોંખો	ચોથાએ
બેઠ	નોળીઓ	પહોંચાડી	દીપડો
પેટે	મોડું	એટલામાં	પાકયું
છોકરાંછૈયાં	લોહિઆળું	રસ્તે	બહલે
કથાં	ગુસ્સો	ખોડંગતો	પસંદ
ઇશ્વર	ચઢયો	માયાળું	શાખાશી
આધાર	બેડું	જાણ્યું	જાપખાનાવાલા
સૌ	દીઠા	દુઃખી	ગોઠવણુ
આંગણામાં	ભાંગીતૂટી	મદદ	જાણાવ્યું
નોળીઆળું	સમજાવ્યું	ભાઈભાડું	આગગાડીના
બચ્ચું	માર્ગો	દીઠો	ગાર્ડને
તરફડતું	પસ્તાઈ	પાળ્યો	સરનામું
દયા	અભાગણી	નવાડયો	મિત્ર
દૂધ	પુત્રના	પાટો	રસ્તો
ઉછેરીને	પાઠ ૧૮.	ખાંધ્યો	સડકથી
જન્મ	હોશિયાર	ત્રીજાએ	છુરો

૧૬] સુરત શહેર તથા ચૌધાંસી તાલુકાનો ભુગોળ શિક્ષક ડૉનાં

ફે'કળે	ખખરદાર	દયા	ભણેલો
નીમેલે	પાઠ ૧૯.	ધરાયો	હોશિયાર
ઠંકાણે	હાળીએ	નહિ	હોશિયારી
ખડખડાટ	દોરડું	હડસેલી	મુલકના
સિસોટીનો	ખાંધી	હોંચતા	નીમાણુકની
દૂરથી	હોંચકા	ખસેડયા	હુકમ
સંતાડી	રીતસર	ચઢાવ્યો	શાહજહા
પ'પાળીને	ઠરાવ	સાથીએ	શાહજહાનીએ
પહોંચી	હિંચોળે	ખઝાડી	ધારૂં છું
ઠરાવ	પ્રમાણુ	ખવડાવ્યા	ફરમાવશે
પ્રમાણુ	ખિચારે	માન્યો	વાતચીત
ફે'કણું	ઉલડું	પાઠ ૨૦.	ચીતરામણુ
કેળવ્યો	તોફાની	પાદશાહ	રમકડાંથી
આઠ	ખાંધ્યો	એહો	તહેનાતમાં
પંદર	વચ્ચે	ખલીફા	ગમત
મિનિટ	માથું	રેયતનો	છોકરવાદી
અપાટાખંધ	કોણી	શરીર	પાદશાહે
મોઢામાં	ઢીમણુ	મજબુત	પૂછ્યું
ધણીનું	છાતીવાળો	દેખાવડો	નામદાર

મુ'બઈ ઇલાકાની ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળાં ૪૥ આના [૧૭

સમજીતી	ઔઠા	અહીંજ	ઉતરવા
દિવસ	મીઆં	કોહલાં	ત્યાંજ
ચઢેલો	કઠણુ	કુતરાં	ઉતારીશ
ફરજ'દોને	હંયાના	વરૂ	પહોંચ્યા
ઉછરે છે	નીમણુક	તરસ	મદદથી
બગડશે	રહ	હમણાજ	પાઠ રર.
અહ્લાએ	પાઠ ર૧.	ખોંખારો	પકછાયો
દેખાવડાં	આંધળો	સાંભળ્યો	ભાગોળમાંથી
ખેલતો	લંગડો	ખોલાવ્યો	હાડકું
ગુનો	ઢેકા	અહીંથી	જડયું
સાંભળી	ઢળીઆવાળી	ચઢાવશે	ચાટે
વિચાર્યું	ભોંચમાં	પરમેશ્વર	ધૂળમાં
દીલમાં	ચઢ્યો	ચોકળું	ઢાટે
રૈયતની	ઢોકે	દુઆ	કાઢીને
સંભાળ	રસ્તો	મદદ	કરડે
વિષે	ગભરાયો	મજાનુત	અહીં
વિચાર	વિચારમાં	ખ'ને	ચોલીશ
બદલાઈ	જણાય	ખેસાડી	પડાવવા
દીલગીરી	પક્ષી	ધોરી	ખાઉં

મેંમાં	મુઓ	હડખાએલા	જુકું
દોડતો	ખોળ	મૂખં	ધુડું
કિનારે	પડાવી	દેખાય	મૂકી દીધું
કુદકો	હાનત	હડખાએલું	ઉંચકયાથી
અર્ધી	ગુમાવ્યું	ગણુકારતાં	અભડાયો
ઝટ	તાકે	થોડેક	ખુલ્લું
ભાંગેલો	ગુમાવે	પેટેજ	દેખાયા
પૂલ	પાઠ ૨૩.	કશું	ભરોસો
ચઢયો	બ્રાહ્મણ	સંદેહ	બ્રાહ્મણે
અદેખો	ત્રણ	હડખાયું	ગુમાવ્યું
ભસવા	ઠગ	દરકાર	પાઠ ૨૪.
મોઢામાં	ખકરું	ઠાવકું	નિવે
દેખાતું	ખરીદ	પહેરેલું	મનુભાઈ
માર્યાં	કચું	દેખાઓ	ભાનુએ
થાકીને	વાટમાં	શિકારી	માર્યો
ભોંભોં	મળ્યા	શિકાર	લડતો
મળ્યું	વિચાર	હડખાયું	કચું
નહિ	ક્યો	બંચકું	ફેકત
ભૂખે	માથું	વિચારું	જખોટો

પૂછીને	પાઠ ૨૫.	સૂણી	દુઃખથી
પૂછ્યું	કુહાડી	સાઢ	મૂલ
પૂછવાનું	પિતાની	વહે	ઠરાવ
ગોળમટોળ	બન્ધો	માથું	રૂપીઆ
ચળકતો	ભાથડો	કાઢી	હૈયું
ચટાપટા	બહાદુર	સંપત	પંપાળતાં
ગમ્યો	શાણી	જગનાથ	કહ્યું
બગાડ્યું	ઘાવ	પાઠ ૨૬.	બચ્યા
છીનવી	ભાળે	છેંચેછોકરે	પરદેશીને
ખોડું	ખેલતો	ભરપુર	સોંપું છું
એટલુંજ	ઝાંપે	પૈસેટકે	ખાંધી
વિના	તળાવે	હાલત	દુઃખ
સમજ્યો	હલાવ્યું	બગડતી	બરહાસ
પૂછ્યા	નિહાળ્યું	ખૂટી	ખાવાનામાંથી
ભરોસો	કર્યો	ખૂબસુરત	ભૂખ્યા
શિખામણ	દીલે	ઉમઢા	પરવડે
મૂલીશ	પડી	દેશાવરથી	પૈસા
નહિ	સઢા	પસંદ	ફેંકી
—	સૂક્ષ્મતાં	ભૂખના	ભૂખે

વેચ્યો	કુટડા	વળ્યું	ચેકું
ભુઓ	કયાંથી	ખઠખઠ	જરદીના
પ્રાણી	શિકારીઓનું	ઝાલ્યું	વાસણુ
હેત	લલકારવું	વખોડતું	ગભરાટથી
પાઠ ૨૭.	ભસવું	સંકટમાંથી	માયું
ચોકખા	ઊઠ્યું	ફસાવી	રંગાએલું
ત્યાં	નાકું	વિચારે	સિંહ
પકછાયો	છલંગ	વખોડવી	દીપડા
શીંગડાનો	ઠોકડા	વખાણવી	પ્રાણી
લાગ્યું	દોડ્યું	પાઠ ૨૮	વિચાર
શીંગડાથી	આથે	નકલ	ગભરાશે
શેભે	પારધીઓ	શિઆળ	પરમેશ્વર
એટલામાં	છેટે	દિવસથી	સૌને
પાતળા	દોડતું	ઇચ્છા	પ્રધાનનું
જણાયા	પાધર	બૂખ્યું	પથારી
ખડખડવા	વટાવી	શહેરમાં	આંગણે
લજ્યું	પહોંચ્યું	ભર્યાં	સોંપ્યું
સુંદર	ફેલાએલી	ગભરાયું	ચટાપટા
દેખાત	ખેંચતાણુ	રંગરેજના	ફીલ

લુહારની	મેળાપ	અભેસીંગ	તરાપ
કોઢમાં	અહીં	ખાપકર્મી	કેકાવી
પેકું	હેતથી	રાયપુરમાં	માથુ'
ભડ્ડીમાં	ચડભડી	મોહનસીંગ	ઉડાવી
સળીઆ	નડવા	માનસીંગ	દીધું.
ધગધગતા	મોઘે	પરણાવ્યો	ખડાદુરી
ચાંપ્યા	શેખી	રાજપાટ	ખનાવ્યો
દાઝયું	ચોટામાં	સોંપ્યું	લશ્કર
પાઠ ૨૯.	બેઉ	તીર્થમાં	હિંમત
જઠ	રડયું ખડયું	વતન	લૂણુ
મહીનામાં	પૂછયું	છોડયું	તૈયાર
નાનુભાઈનાં	ચઢાવી	દૂરના	ફેતેહ
લક્ષ	દાદીમા	દેશમાં	દહેરામાં
દાળ	શેરડી	ઉદેસીંગ	પ્રાર્થના
સાકર	ભારેખમ	હોશિયારી	ઘંટ
આણ્યો	ઉપયોગમાં	દશેરાનું	તડંગધુમ
વહુને	સા	પર્વ	ડંકા
પિએરથી	પાઠ ૩૦.	મેદાનમાં	ફરફરતાં
ટાંકણે	આપકર્મી	ઓચીંતી	નિશાનો

દુશ્મનની	ચર્ચા	ગળા	હ'મેશાં
તૂટી	ફૂટતો	ઉપરાંત	ચોકખાં
લડાઈ	તડુકતો	પેટ	ભૂદયો
ખૂળ	ખાળોચીખામાં	કુલાવવા	ધૂજતો
ફેંકયો	દેડકું	પાઠ ૩૨.	સોભાગચ'દ
ઠેકડે	ચગદાઈ	લાલશ'કર	ધૂજે
પહોંચ્યો	ગભરાતું	દિવસે	ધરમદાસ
મુચ્ચો	ફૂટતું	શિખામણુ	ગુરુજી
નાસભાગ	ઠેકડા	ખરડાએલે	પહેર્યાં
લેટયા	દોડી	નિશાળમાં	ખાદીનાં
વરમાળ	શકતું	કહ્યું	ધોએલાં
પહેરામણીમાં	દેડકી	ભિખારીનો	ટાઢ
મેળવ્યું	ચઢાડે	રસ્તો	ઝીણું
નહિ	કુલાવી	તળાવડીમાં	ઋતુમાં
પાઠ ૩૧.	કુલાવ્યું	જીતર્યો	સાહુકારનો
ખળદ	દુઃખ	લપસી	લુગડાં
દેડકો	વેઠે	અંદર	નાહતાં
તળાવમાં	ગુસ્સે	કાઢવા	વર્ગમાં
દેડકાં	ફાટી	ખરડાયાં	કચરાશા

બૂલતો	જડયો	શેલો	સંસાર
ઠીલ	પાડોશમાં	ધોળી	નવરંગી
ખગડવાથી	અહીંથી	ધોળણનાંજ	ફૂલ
કસ	હમણાજ	રાજમાર્ગ	શોભતાં
બોરીયાં	ખળદને	કુંકડું	તરુપાન
છુટા	દોરીને	નજીક	કરાડ
ટોપી	ઓ	વસ્યા	સિંધુ
ધોનાર	ખાતરી	ખંતીલા	સરિતા
પાઠ ૩૩.	પગલાં	હોશિયાર	ઘાટ
ઉપયોગ	ફાટ	પુષ્કળ	રંગિઆમણી
બ્રાહ્મણના	અર્ધાં	પૈસા	વનવાટ
વાણીઆના	ઢંકાચલાં	મેળવ્યા	શિઆળે
ભાઈખંધી	જાણુ	પાઠ ૩૪.	શીતળ
રાહુરમાં	આંગળામાં	પ્રભુનો	ઠંકક
ધંધો	અંગુઠીઆં	મહિમા	સૂર્યનો
બ્રાહ્મણે	જોડવાં	જગપતિએ	નિરાધાર
દેશાવર	ઘાલેલાં	રચના	દિવસમાં
પસંદ	નિશાનીઓ	પ્રાણીઓ	ઝૂલતાં
સારૂ	કયાંથી	સરખાં	મધુર

નાદ	ત'ણુ	છાંટે	પૂર્વ
સૂઢમાં	તાણેલ	ચૌટાં	લીમડાનો
ચંદ્રતણી	નાળિએર	ગુંજાર	કસરતશાળા
આનંદ	તાડ	ચાંદની	સાંજે
મેઢાન	ધળ	સ્વાદે	કસરત
આંખડી	વાવટા	શિખંડ	આથમે
સાંભળવાને	પૃથ્વી	પશ્ચિમ	આથમણી
કથું	પણવ	દક્ષિણ	ઓળો
દાંત	શરીર	સુખીક	વસ્તુઓ
ચાવણું	પોપટ	પાઠં ૩૬.	ઉત્તર દિશા
ઉપકાર	કલોલ	દિશાઓ	દક્ષિણ દિશા
કળા	તીતર	પશ્ચિમ	દહાડે
સરળ	કણુતર	નિશાળની	અ'ધારી
પાઠં ૩૫.	પ'ખી	ટેકરાઓની	કઠણુ
વસંત	વિશેષ	ભઉં છું	હંમેશાં
ઋતુ	ખેશ	ભિગતો	દીકામાં
રહોય	કેસુડો	ભિગમણી	પીઠ
વનસ્પતિ	ધોળીને	પૂર્વ	જમણા
નિશાળ	કુવારા	દિશા	

પાઠ ૩૭.	કહું	જણાવવાને	ખુરસી
નિશાળનો	જોડે	વચમાંથી	શાખાશ
નકશો	દોડતો	ભૂસી	સમજાવતાં
સ્લેટ	સમજણ	ઝોટલો	પાઠ ૩૮.
બેસતા	જુઓ	ઉતરવાને	સ્ટેશન
દહાડે	મથાળે	મધ્યમાં	કાઢતાં
વિજયા	ઉત્તર	પગથીજે	શીખ્યો
બારણામાં	દિશાઓ	મૂકયું	શીખવશે
સાથીઆ	ત્યાં	ધોરની	સ્લેટ
પૂરતી	મૂકી	કસરતશાળા	પૂર્વ
મુકુંદ	પૂર્વ	હાંબચોરસ	પશ્ચિમ
ઠાઢેલો	પશ્ચિમ	પગથીઆની	નિશાન
દાંડી	દક્ષિણ	પાટીઆથી	મુકાબુ
કાઢી	કુટ	ચઢતી	ડગલાં
ઠાકોરદાસ	કુટપટી	ગેલેરીઓ	વચ્ચે
ઝોટલો	હાંબાઈ	બેઠકોની	ચાળીસ
પ્રમાણ	પહોળાઈ	ટેબલો	મૂકી
કાઢતાં	રસ્તો	મૂકયાં	અડકેલાં
નાંબર	બતાવ્યો	માસ્તર	નિશાન

ઝોળંગી	દોરો	મઝા	વાળુ
ચીતરવી	વજ્યા	પશ્ચિમ	સગડીની
દોરી	આંબાવાડીમાં	કાંઠા	મનસુખ
પ્રમાણે	પહોંચ્યા	ભાકું	મોસાળથી
પૂલ	નિચાણમાં	વહેણુ	દહાડે
ખેતરો	ચતુરલાલ	ખતાંચું	ગમ્બું
ઠેકાણે	વહેળો	ચાકાક	શીખવતા
મથકની	ટેકરી	અઢીથી	ચદયા
ગોચર	ઢાળ	કાંગરના	રૂપીઆ
સમજ્યો	આસપાસનો	પાળ	ખાડો
પાઠ ૩૯.	દેખાવ	કચારડા	ગંધ
સહેલ	સૌ	હોશિયાર	પુરાવી
દહાડો	દહેરૂં	ઉંચી	ન'ખાવવા
વર્ગ	ધજ	મુગમ	ખ'દોખરત
ભરાએલો	ઊડતી	મસ	મુસલમાનને
વગડામાં	ધશાન	પુરો	હવાલદાર
ખૂશ	ટાઢો	પાઠ ૪૦.	ઢેઢ
નીકળ્યા.	લલ્લુ	અધિકારીઓ	મામલતદાર
પો પડામાં	તળાવ	શિઆળામાં	ભરણાના

રાવણીઓ	લુગડાંવાળો	ખેડુત	ત્યારે
તાલુકે	વેણીલાક	ખેતરમાં	પશ્ચિમ
ઢેઢને	ગેરહાજર	દુકાનદારો	આથમે
તલાટી	માંદો	ઉઘાડે	આથમ્યા
સાહેબ	દાકતર	નિશાળે	સળગે
પૂરવા	પાઠ ૪૧.	ઊગતો	વાળુ
હરિભાઈ	આકાશ	પક્ષીઓ	તૈયાર
કોથળી	સોનેરી	પક્ષી	દહાકાનો
કયાં	પથરાઈ	શાધવાને	ઘોંઘાટ
ખેડયું	વાદળાંની	ઊડતાં	ધીમેધીમે
જાઉં છું	ધગધગતા	સઘળી	ચાતરફ
ત્યાંથી	અંગારા	વનરપતિ	અધારૂં
વહેંચતો	અજવાળું	ખીલતી	પાઠ ૪૨.
હુંડી	ચળકતો	મધમાખો	લક્ષ્મણ
માસ્તર	ઊગે	ખીલેલાં	રામચંદ્ર
ખોલાવ્યા	ઊઠે	રૂલો	ઊઠી
ટપાલી	દાતણપાણી	ચૂસે	રેશન
એટલામાં	ધંધે	ઠંડા	ટાઢ
ધોએલાં	વળગે	આનંદ	ઠંડી

૨૮] ગુજરાત પ્રાંતની સા. ભૂ.ની પ્રશ્નો-તરમાળા ત્રણ આના

કુંકાય	ઉખડી	સઘળાં	થાઉં છું
મોડું	ફળીઉં	સાંભળવાનું	ઝાંખો
સર્વે	ભૂલ	થોડાંક	પ્રમાણે
વચ્ચે	છેટેના	સહેલાઈથી	કહાણી
પહોંચ્યા	દરીઆ	ચુરે	કયાંથી
ટિકિટ	વાઢળાંને	ખડીઆમાં	વિષે
બારણું	ઘસડી	હુબાવી	પૂછો
કયાં	ધાન્ય	પાટીઆ	સાંભળો
ગુંગળાઈ	ખેંચાઈ	શરીરમાંથી	જન્મ
બીજું	ફૂલમાંને	કણુ	તળીઆ
પ્રાણી	ઉનાળામાં	ચોંટી	સે'કડો
બારણું	અકળામણુ	અક્ષરે	ક'ડા
ઉઘાડી	સમજવામાં	સેકાઉં	જંતુઓ
અપાટે	પાઠ ૪૩.	પીગળતો	ખનાવ્યો
તોફાન	નહંય	ચૂસી	ડીલમાં
નળીઆં	કકડો	ઓગળતો	છિદ્રો
ઉઘલી	મૂલ	ભટ્ટીમાં	થર
ખેતરમાંને	પૈસાના	કઠણુ	દબાઈ
મૂળમાંથી	દુઃખ	ગાંગડો	ગાંધ

પાંચમા ધોરણનો “મુખગચ્છિત શિક્ષક” ચાર આના. [૨૬

ચાંચવા	ટીપવાથી	ટાકું	હકીકત
પાવડા	લાંબાં	પાઈ	પસંદ
ભોંયમાંથી	પાતળાં	પૈસા	ધાતુ
ખોદીને	ભોંયમાંથી	સિક્કા	ખાણુમાંથી
કોથળામાં	ચળકતું	સિવાય	જસત
અહીં	પતરાં	ટંકશાળ	મેળવણીથી
આણ્યો	લોટા	પાઠ ઝપ.	ખૂબ
હકીકત	લોટીઆ	પિત્તળ	પીગળીને
પાઠ ૪૪.	ચંબુ	પિત્તળના	કઠણુ
તાંબુ	નાળચાં	દહાડો	તાળાં
તાંબાનાં	તાંબાકુંડી	દહસુખને	મળગરાં
વાસણો	કથરોટ	પૂછ્યું	કડાં
પુઠકળ	ખેડાં	કયાંથી	સાંકળો
ધંધો	ઝાંખાં	વિષે	આપણા
કંસારા	માંજીએ	શીખંચો	વાપરવાનાં
ટં ટં ટં	થર	ધાતુ	ઘણાંખરાં
પતરાં	ખાજેલો	વર્ગના	ઝાંખાં
હથોડા	કાટ	છેલો	તપેલાં
ટીપે	ખાટી	જાણુતો	ધાળીઓ

લોટા	પાઠ ૪૬	મૂળ	હરો
લોટીઓ	વર્ગ	તદન	ધરો
વાડકા	છોડતી	શકાતુંજ	હાંડી
તાલકો	ઊગી	ઊગે	જડ
ખરણી	નીકળ્યું	ઝાંઝવો	ઉપલાણે
પવાલી	સ્તતામાંથી	ચરાઉ	પાણીવાટમ
શિરોઈ	ભુઓ	ખેડુતો	ઊગ્યું
ખાટી	છોકડું	સુકવીને	સુંવાળી
કટાય	પાંદડીનું	પુળીઓ	સરકટ
ચઢાવી	કુમળું	ગંજી	વાટ
જલદી	ત્યાં સુધી	તળાવની	સુકાય
કટાતું	છાપરાં	ગડીઓ	સાહડીઓ
માંજેલાં	દોરી	સુગંધ	સુપડાં
ચળકતાં	વણીને	મોથ	ટોપલીઓ
ચળકાટ	ખાટલા	ખુજળી	પાંદડી
સસ્તું	સુળીઆં	ધુપેલમાં	તમાકુ
કુંચી	સોયા	અતર	ફટીને
દોડતી	ધારવાળી	પાંદડીવાળું	પલાળે
	એટલાં	જાળ	મેજ

પાઠ ૪૭	કડબ	છાશ	તાત
ગુચ્છો	નવાઈ	મજબુત	સઘળો
સાંઠા	ઢોરને	કૌવતવાળું	સંસાર
ચંદુલાલ	રાતડીઆને	ગએલા	કુંલ
પરાળ	મીઠો	હોઈ' છુ'	ધાન્યને
પાંદડી	પાઠ ૪૮.	ઉંઘ	નીપળવે
ગાંઠો	ખેડુત	આળસુ	અન્ન
કાતળી	વચ્ચો	સુધારે	લઈ
ધંધાહીમ	ધંધામાં	બનાવ્યું	સંતોષે
ઝીણું	સખત	ખેંચી	ઉત્તમ
સે'કડો	પહોંચું	કેશ	પાઠ ૪૯.
ઘઉં	સામડું	હળપુણી	કેશવરામને
મહીકાંઠા	ભાથું	લુહારે	દિવાળીને
નાગલી	રેટલા	ચવડું	ટાંકણે
થેક	અધાણું	સડ	કચારડા
સામે	ચટણી	ધુસરી	પૂછ્યું
છડીને	ખવડાવું	બળદ	અપાટો
દેખરાં	કોઢમાં	છડો	ધરૂ
ખચલી	નીરૂં	ખેડાઈને	તરૂ

ઉખેડી	વેંત	પાઠ ૫૧.	ઉપયોગી
છુડું છુડું	ગાંઠા	રેડલી	પૈસાદાર
ઝીલવો	વારૂ	રસોઇ	પાઠ ૫૨.
ઢીચક	પીતને	તપેલી	મધમાખ
મુકવશે	અગિઆર	વચ્ચે	મધપુડો
દાણા	ડુકર	ખેઉ	લટકતો
ભરડીને	શિઆળવાંને	સાંભળતી	વાધરી
ખાંડવાથી	પેસી	દાંત	કામળો
રાંધીને	તુકસાન	ઘરડાં	ઝોડીને
પાઠ ૫૦.	અટકાવવાને	ઉજળો	ધુણી
શેરડી	સંભાળ	દૂધ	ખગાડ્યું
રણુછોક	પાકટ	સફેદી	છરછા
કોણ	કોણમાં	ચુલા	ફૂલ
સાંઠા	પીલવાથી	રંધાઇને	પંડે
સંખંધી	તાવડામાં	માંદા	ઇંડાં
પુબકળ	ઉકાળે	દળી	મૂકવાનુંજ
ખાતર	ઉકાળતાં	લોટ	ખુણાવાળાં
કકડા	થટ	કણુક	ઉછેરવામાં
દખાવી	ટાઢો	હિસાબે	જન્મ

એકડું	પાઠ ૫૩.	ગળી જાય	દીઠી
રક્ષણ	ખતક	ખચ્યાં	નહિ
સિવાય	મરઘાં	જળવે	વારૂ
ઠંખ	શેખ કાદર	ખડખડે	ચીં ચીં
આળસુ	મુસલમાન	ત્યારે	નાખ્યા
મહીના	પહોંચ્યા	ખીકણુ	એકદમ
ચોકખાં	ખાખોચીઆ	છેડવા	ઊડતી
જંતુને	વારંવાર	ધસીને	ઉપાડી
અહીં	પીછાં	માંજર	ઊઠ ઊઠ
દયા	ચીકટ	દીપે	અણીદાર
ત્યાંથી	ભિંજતું	ઉકરડા	જીવડાં
હુજરતણી	કાદવમાં	ખોતરવાની	રૂ
ચૂસી	દાંડીએ	ટેવ	તણખણાં
જીવડું	નેડાએણાં	વહાણું	વસ્તુના
દીસે	દાંત	કુકરે કૂક	ખુણે ખોચરે
આળસ	દાદ	ધંધે	પીછાં
કરોળીઆ	અણીદાર	વળખું છું	ઊન
મંકેડા	ઝડપથી	પાઠ ૫૪.	ગોઠવી
ઉદોગી	ભિંજાય છે	સાચે	જાં

ભુરાં	કેશવાળી	ટટીઓ	ઝુમખો
ટપકાં	જાંઘના	ખાડાઓ	ગધેડું
દિવસે	થાપા	કુદાવે	વઘા
ઊડતાં	નકર	ઉપયોગી	ધણી
મેળવતાં	દાખડો	જીવ	સંભાળ
રઝળીને	સપાટ	ખેંચે	અડીઅલ
ધીમે ધીમે	ભોંચ	શિકારમાં	ઠોઠ
ફાયદો	ઝપાટાખંધ	ખરદાસ	મહેનતુ
નુકસાન	વચ્ચે	લગભગ	ધીરજવાળું
વીણી વીણી	દાંત	ત્રીસ	ખરદાસ
સમડી	ચપટા	પાઠ પદ.	કઘાગઈ
ખચ્યાં	ભુસું	પ્રાણી	સિવાય
પાઠ પપ.	મઠ	જગુભાઈ	તખેલામાં
પ્રાણીનો	દોડનાઈ	નાજખંધ	ટફું
સુંદર	પ્રાણીદાર	ઉચકી	ખચ્ચર
પુછડી	નીમકહલાલ	વિચાર	ડુંકું
ગરદન	પ્રીતિ	ગધેદાને	ડુંગરા
સુવાળા	ખીકણ	શેઠે	પાઠ પાઠ.
ચાકતા	શરત	પુછડીને	ગોકળગાથ

તફાવત	પેટ	ઉંચું	ઘેરા
ધડ	પેડું	સૂંધી	ખુલતા
ડોકું	કેડો	ભેયું	પડીકાં
મોડું	નીચલા	સુંવાળી	કીરમજી
મોંમાં	ઢીંચણુ	ટાઢી	પાથડી
ઢાંત	થા પાને	મઝાની	સેલાં
તાળેવું	જાંધ	ફીકર	ખાયડીઓના
મોઢાને	સાથળ	ધબાકો	સાક્ષી
હોઠ	પાટલીની	સાંભળ્યો	ચઢાવે
હડપચી	તળીડું	સંભળાયો	મેળવ્યો
પાંપણુ	પછવાડે	વસ્તુનું	કેસરીઓ
હમણાં	એડી	જ્ઞાન	તપખીરીઓ
શોંગડાં	ધુટી	ઈદ્રિય	નારંગી
મૂળ	પાઠ પટ.	પાઠ પટ.	જાંબુડો
ત્વાંથી	ઈદ્રિયો	રંગરેજની	કત્થાઈ
વચલે ગાળે	સ્વાદ	કાસમમીઆં	રાખોડી
કાંકું	ભણ્યું	સૌથી	ધોળો
હથેલી	લાંબું	કપડાં	સમજ્યો
આંગળાં	ડુંકું	છુટીને	મૂળ

જોડણીના ટોડજ સરખા

નિયમવાળા શબ્દો

હિવાળી, શિયાળ, શિયાળો. વિખુટા, પિત્તળ,
મિઠાઈ. સિયાઈ. ઢિંગાળ. શિકાર, શિકારી. રિસાળ.
રિસાથ. રિસાણું. મિલણ. કિણા. સિકકો. વિવાહ.
કમળા. સિસોદી. બિચારો. વિચાર. વિચારી. વિચારું.

૩૬] ગુજરાત પ્રાંતની સાબ ભૂમી યન્ત્રોત્તરમાળા ત્રણ આના

ઓગ્રાવતા	ઉચકા	દોશી	રંગાદાર
ગુલાબી	ફાંદી	વાણીઆની	પટ્ટી
પીત્ત ૬૦.	દહાડામાં	છીંટ	પંખીને
હુગાફાં	બનાત	ખાદી	દાંકણુ
ઉધાડો	ફેલેનક	ખાસ્તો	પરમેશ્વરે
મૂળે	ધોતલી	સેહું	રૂવાં
ડીસ	અંગરબી	ભામદાની	ગરજ
દાદ	ઊગો	જંગલી	માછલાં
ટોચ	કાંતીને	ચામકાનાં	ભીંગડાં
નકાદો	સુતર	ચાદ	શરીરનું

પિએર. બિખારી. નિચાણુ સિવાય. વિચાચ. શિરૌઈ.
હિસામ. નિશાન. નિશાનો. નિશાની. વિદ્યાર્થી. વિશાળ
વિશેષ. વિજ્યા. ઈશાન. પિવાકતો. શિખામણુ.
નિહાળ્યું. શિઆળવાં. નિરધાર.

ધણિઆણી રગિઆમણી. અગિઆર. લોહિઆળું
હોશિયાર.

કુકર. સુદહ. ઉત્તર. ખુદહું. સુક્ષાં. છુટ્ટી. ગુસ્સો.
ઉઘાંગી. ગુચ્છો. સુકુંદ. કુકુંબ. સુધાર. ઉભસ. ઉનાળો
મુવાડી. ગુમાવે. કુકાડી. ઉકાવી. કુલાવી. કુવારા.
સુખીડં. સુખીડં. પુરાવી ઉઘાડી. ઉઘાડો. કુખાવી.
જુવાર. કુઠાવે. ગુમાવ્યું. સુકાવ્યું. કુલાવ્યું. પુષ્કળ.
દુશ્મન. ઉઠાકયો. ઉકાવવા. કુલાવવા.

ચીસ. રીસ. ઠીક. શીખ. ઠીલ. પીછ. પીઠ. બીડ.
પીવી. તીજી. દીઠી. મીઠી. લીધી. કીધી.

કૂલ. બૂલ. તૂલ. પૂલ. મૂલ. ખૂળ. ખૂરા. બિન.
દૂર. પૂર. ધૂળ. સૂદ. ભૂલ. મૂળ.

કઠિન શબ્દો

ખૂટી, તૂટી, ફૂટી, ઊડી, ઊચી, ધૂમી, પૂરી, સૂણી,
 બૂસી, ઊગી, ચૂસે, મૂખં, સૂર્ય પૂર્વ, ધૂજે, રૂ, રહું,
 ફૂટેલું, ફૂટયું, પૂછયું. બૂખ્યું, ઊઠ્યું, ફહતું, ફહતું,
 ઊઘે, બૂખે, તૂટેલો, ઝૂડવી, મૂકેલું, બૂલીશ, ઊગતો.
 પૂરવા, રૂપીઆ, ધૂજતો, બૂલથાપ, ખૂખમુરત.

ચંદ્ર. વંડી, ખંત, તંબુ, જંતુ, ચંબુ, ઘંટ, ગંધ
 ઠંડી, ધંધો, ગંજી, પંડે, ઠંખ, અંધારૂં, ચંદ્રમા,
 રંગેલું, અંજીર, સંતરાં, તંમર, નંખર, છંછેડે, ઠંખીએ
 અંગેડી, સંતાપ, સંદેશો, સંતાડી, સંભાળ, સંઘાત,
 સંકટ, સંતોષ, સંખંધી, સંસાર, કંસાર, કંસારો,
 પંપાળી, લંગડો, ખંતીલા, ઠંકક, હંમેશાં, અંગારા,
 ટં ટં ટં, રંધાઈ, મંકોડો, જંગલ, જંગલી, પંદરમી,
 ખંદીખાતું, રંગદાર, રંગાએલું, ટંકાએલું, અંગુઠીઆં,
 નંખાવતું, ટંકશાળ, સંભળાયો, અંગરખી,

પાંચમા ધોરણનો “ મુખ્યગણિત શિક્ષક ” ચાર આના [૩૬

ખાંગ, હાંડી, ગાંડો, ઝાંપો, ખાંધે, ફાંફાં, ભાંગી,
દાંડી, કાંઠો, સાંઠો, ગાંઠો, ઝાંખો, દાંત, જાંઘ,
તાંબુ, લાંબુ, કાંડું, માંદું વાંસળી ચાંદની, આંગણું
બાંધ્યો આંધળો, ચાંચું, ભાંગ્યું, ટાંકણે ગાંગડો,
માંજીએ, સાંકળો, માંજેલું, પાંદડી, હાંગર, ખાંડલું,
રાંધવું, માંજર, પાંપણ, કાંતવું, ઢાંકણ, સાંભળ્યો,
તાંબાકુંડી.

નિંદે, સિંહ, સિંધુ, ઈંચ, ઈંડું, હિંમત, કિંમત,
હિંચોળે, ભિંજવું, ભિંજાય.

વીંછી, સીંચી, છીંટ ચીં ચીં, ઢીંગલી,
ઢીંચણ, ઢીંચકો, શીંગડાં, ભીંગડાં,

ઉંડું, હુંડી, ઉંચકી, કુંવર, યુંજર, હુંકડું, કુંકાય,
હુંકાણું, છુંદઈ, યુંગળાઈ, સુંવાળી.

ઊંઘ, હૂંફ, મૂંજ, ઊંહ, ગૂં, ગૂં, જૂંકે, સૂંઘી,

પેંદા, વેંત, ભેંકડો, સેંકડો, પેંતરા, ખેંચાઈ,
ખેંચતાણ.

ભાં, ભાં ભાં, ઢાંગ, પોંક, ચોંટી, સોંપી, સોંપ્યા,
ગોંધતો, ખોંખારો, ઘોંઘાટ

દિશા પિતા, વિષે, મિત્ર ચિત્ર, વિદ્યા, છિદ્રો,
શિખંડ, દિવસ, શિવસંકર,

ઋતુ, સુનું, જીકું, જીસું, છુડું, છુટો, સુખો, ગુનો,
ચુરો, ચુલો, જુરો, સુઝો, જુરું, જુરું, સુખી, સુખી,
સુધી, ધુણી, ખુણા, દુઆ, કુવા, કુટ, પુત્ર, કુકડા,
કુટકા, ઉદય, પુતળી, કુદડી, સુલક, ઉલટ, ઉલટા,
ઉલટું, દુભવો, પુછડી, ઉમર, હુકમ, કુતરું, હુમલો,
કુદકો, ગુલતાં, ઉમદા, ખુરસી, સુગમ, લુગડું, ઉથલી,
ઉખડી, કુમળું સુપડું, ધુસરી, ઉજળો, જીમખો,
સુતર, પુનેમ, કુટોવ, ઉછેરી, ઉભેલો, ઉતરાણ,
ઉતારીશ, ઉછેરવું, ઉકાળતાં, ઉકરડા, ઉગમણી, ઉપરાંત,
ઉપજાણ, ઉપયોગ, ઉદ્દેસીંગ, ગુજરાન, નુકસાન,
કુટપટી, સુખડીઓ, સુતરાઉ, સુકવશે, સુસહમાન.

ત્રીસ. લીટો. દીઠો. મીકું. તીર્થ. દીધું. સીધું.
લીસું. લીલું. ટીપે. દીસે. ધીમે. પીછાં. નીરું.

મુંબઈ ઇલાકાની બૂઝાળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪૧૧ આના [૪૧

શીખયો. લીડયો. નીમ્યો. ઠીકરૂં. શ્રીરામ. દીપડો.
નીમેલો. ઢીમણું. છીનવી. કીમતી. શીતળ. તીતર.
કીચડ. જીવડું. ચીકટ. પીરસેલું. પીતરાઈ.
નીમણુક. પીગળતો. કીરમજી. લીલાંછમ. શીખવશે
નીમકહલાલ. ચીતરામણ.

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવાણી.

ચંચુ. તંચુ. જાંચુ. જંતુ. સિંધુ. વાળુ.
દયાળુ. માયાળુ. ગુરુ. ધરૂ. તરૂ. શરૂ. વરૂ. વારૂ.
મનુ. નાનુ. બાનુ. વહુ. બહુ. બેઉ. ઝૂતુ. ધાતુ.
બરતુ. બાપુ. પેહુ. કોણુ. ટકુ. પશુ. ચરાઉ.
ચઢાઉ. સુતરાઉ. મહેનતુ. તમાકુ. આળસુ.

તિથિ. મિનિટ. ટિકિટ । હિંમત. કિંમત.
નહિ, જગપતિ. પ્રીતિ. વનરૂપતિ, ભક્તિ.
ચુક્તિ. જુક્તિ.

ખેડુત બહાદુર. પાટલુન. નિમાણુક. હળપુણી.
અઠવાડીઈ. પખવાડીઈ. અભાગીઈ. પગથીઈ.
ખાબોચીઈ.

ઝટ. ઘટ. કાટ. ઘાટ. ફાટ. માટ. વાટ. હાટ.
છીંટ. કુટ. પેટ. ભેટ. લોટ. સપાટ. સ્લેટ. પોપટ.
ગભરાટ. ચળકાટ. રાજપાટ. ખડખડાટ.

ઠઠ. મઠ. પીઠ. જેઠ. શેઠ. ઠોઠ. હોઠ.

ગઢ. ટાઢ. દાઢ. દુઢ.

રત. માત. રાત. લાત. હાલત. હેત. ખંત.
સંપત. અનંત. [વઢ. રઢ. યાઢ. સૂઢ. કેઢ.

જોડાક્ષર.

પરમેશ્વરે, કચું, ભક્તિ. પૃથ્વી, ધર્મશાળા,
ખનાવ્યો, બાંધ્યું, આવ્યો, કયાંથી, ચંદ્રમા, સરજ્યા,
સરજ્યું, બિઠ્યો, વણુંન, ભ્રમર, પૂર્વે, ચંદ્ર. ભકત,
ધ્યાન, સુહાં, પત્ર, આવણુ, વસ્ર, ત્રીસ, ચૈત્ર,
પર્વ, રસ્તો, પિત્તળનાં, લક્કડ, પુષ્કળ, દ્રાક્ષ,
સજ્જડ, ડાહ્યા, હોસ્ત, બચ્યો, ગાદ્યો, પ્રેમ, ભાગ્ય-
શાળી, વિંધા. પુત્ર, શીખ્યો, વિચાર્યું, મસ્તીમાં,
પહોંચાડ્યો, જક્કી, બચ્યું, પ્રાણીઓ, અભણ્યું,
સમભણ્યું, ઊંઘ્યાં, સુદલ, ભાગ્યે, કરડ્યો, પસ્તાયો,

પહેર્યાં, યત્ન, ફાવ્યો, ભીડયો, છઠ્ઠી, નિર્ધાર,
ચક્રમિલ્લુ, કચ્છ, ઠરાવ્યા, મિલ્લુ, ઠર્યાં, કિડલો,
ચક્રર, રહ્યો, થાક્યો, ઉઠાડ્યો, દૃઢ, છુટ્યો, જામ્યો,
પાળ્યું, મિત્ર, અધું, સ્વાદે, ધાન્ય, ભાંગ્યું, દોડ્યો,
ફૂટ્યું, પસ્તાયો, જણાવ્યો, દાખ્યો, ક્યારે, ઠંડા,
કલેશ, રામચંદ્રજી, ઠપાલુ, શ્રીરામ, કૌશલ્યા,
પૂર્વ, જિગ્યો, ઇચ્છા, માર્યાં, ગણુકાયું, સર્વે, રાખ્યું,
વળ્યું, પ્રધાન, મંગાવ્યા, વિચાર્યું, બ્રાહ્મણ, વિદ્યાર્થી,
મૂર્ખ, ઈશ્વર, જન્મ, ગુસ્સો, પસ્તાઈ, પસ્તાય,
ગાર્ડ, સ્ટેશન, સોંપ્યો, પાળ્યો, નવાડ્યો, જણાવ્યું,
ફેંક્યું, કેળવ્યો, બાંધ્યો, વચ્ચે, ખસેડ્યો, ચઢાવ્યો,
ખવડાવ્યા, માન્યો, ચોક્કો, પૂછ્યું, અક્ષા, નીમ્યો,
સાંભળ્યો, ચોકળું, પહેંચ્યા, જડ્યું, અર્ધી,
ગુમાવ્યો, ત્રણ, કંચું, ઉંચક્યા, ખુલ્લું, ખગાડ્યું,
ખન્યો, નિહાળ્યું, કયો, કહ્યું, ભૂખ્યો, વેચ્યો,
લજવ્યું, દોડ્યું, ઝાડ્યું, ભૂખ્યું, ભર્યાં, સોંપ્યું,
ભટ્ટી, ચાંપ્યા, દાઝ્યું, આણ્યો, રડ્યું ખડ્યું, આપ-
કર્મી, પરણાવ્યો, તીર્થ, છોડ્યું, લશ્કર, પ્રાર્થના,
દુશ્મન, ભેટ્યા, મેળવ્યું ચર્ચો, કુલાવ્યું ઉતર્યો,

૪૪] ગુજરાત પ્રાંતની સાઠ બૂબની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

બૂધો, ધ્રુજતો, પહેર્યો, વર્ગ, સ્ત્રી, અર્ધા, ચોકખાં,
રસ્તો, સસ્તું, વસ્તુ, વસ્ત્યાં, પ્રભુ, સરભળ્યાં,
સૂર્ય, રહેણ, વતસ્પતિ, પક્ષિ, પશ્ચિમ, ઉત્તર,
સ્ત્રોત, વિજ્યા, મધ્ય, મુકાબુ, બંદોબસ્ત, બેઠકું,
માસ્તર, હાજાર, ઈશ્વર, લક્ષ્મણ, નિર્દય, ઇદ્રો,
સિક્કા, સસ્તું, અતર, અત, લઈ, કપારા, કચારડા,
તત્કાળ, બગાડકું, હુન્નર, ઉઘોગી, નાખ્યા, પ્રીતિ,
ત્રીસ, ટકું, ખચ્ચર, ઇદ્રિયો, સાંભળ્યો, કત્થાઈ,
વત્તા, બાસ્તો.

મળતા બેડાક્ષર.

—:૦:—

પર્વ, સર્વ, વર્ગ, ગાડં, માર્ગ, તીર્થ, પૂર્વ,
મૂર્ખ, સૂર્ય, કર્મી, અધુ, અર્ધી, ગણકાર્ય, ભર્ય,
અર્ધા, કયાં, માર્યાં, પહેર્યાં, કર્યો, ચર્યો, ડર્યો,
ઉતર્યો, પ્રાર્થના, વર્ણન, નિર્દય, દર્પણ, વટેમાગું,
ચૈત્ર, પત્ર, પુત્ર, ચિત્ર, મિત્ર, ત્રણ, ત્રીસ, પ્રાણ,
પ્રેમ, ભ્રમર, પ્રધાન, શ્રાવણ, બ્રાહ્મણ, પ્રીતિ, ધ્રુજે,
ધ્રુજતો, ચંદ્ર, ચંદ્રમા, ઇદ્રિયો, વસ્ત્ર, સ્ત્રી,

ચક્રર, નક્રર, હુક્રર, લક્કડ, સજજડ,
ખચર, ખચુ, વચે, સિકકા. જકી, છુટી. કદા.
ટકું. અત્તર. ઉત્તર. ઉત્તમ. પિત્તળ. વત્તા. સાંઘા.
અઘા, મિલ્લુ. કિઘા. ખુલ્લું. મુઘાં. પઘવ.
મુઘલ. ગુરસો.

અમ. હુમર. જગન્નાથ. લઠું. છઠ્ઠી. ભઠ્ઠી. ચિઠ્ઠી.
પત્થર. કત્થાઈ. વિઘા. વિઘાર્યો. ઉઘોગી.
ચોકખાઈ. ગુલ્છો. કચ્છ. ઇચ્છા. વચ્છા. રઘો.
ડાઘો. કચ્છું. રઘું. કલ્યાગર. ભકત. ભકિત. ભુક્તિ.
યુક્તિ. દુશ્મન. લશ્કર.

પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

પરમેશ્વર. ભકિત. પૃથ્વી. બાંધ્યું. ચંદ્રમા.
દયાળુ. હોશિયાર. વર્ણન. જમર. કુટડા. ચંદ્ર.
ધ્યાન. પત્ર. પંખેરું. નક્તુ. આવણુ. વચ્ચ. તિથિઓ.
અશાક. વિખુટા. પિત્તળ. મિઠાઈ. પુષ્કળ. સુતરાઈ.
દ્રાક્ષ. સિપાઈ. કુદડી. કૂદતી. સજજડ. ડાઘો.
ઠીકરૂં. નિશાન. લગલા. અથડાયું. છુટાઈ. ભાગ્ય-

શાળી, વિદ્યા. શેડાણી વિચાચું. ચૌડું. ગધેડું.
 પહોંચાડયો. હાડવેદ. જાકી. હૂંફ. પિવાડતો, વિચાચ,
 સાચવણુ, ચાંદની, ઊંધ્યાં, સટકી, રિસાળ, સુદહ
 ભાઈભાંડુ, ઢોંગ, પાટલુન હિંમત, છટ્ટી,
 ચત્ત, ચમદાઈ, કિલ્લો, ચક્કર, ઘૂમી, રથો, ઉઠા-
 કયો, બૃહથાપ, દૃઢ, છુટ્ટી. અધું, સ્વાદે, કુડુંબ.
 ધાન્ય. અંગેડી, ધોતલી, દોડયો. કુટેલું. પસ્તાયો.
 ઢીંગલી. ઝૂટવી. ખેંચતાણુ. સહીઅરો, વિવાહ.
 કટ્ટા. કલેશ. દર્પણુ. કૌશલ્યા. ગણુકાચું. દશરથ.
 બ્રાહ્મણુ. વિદ્યાર્થી. મૂખ. ધણિઆણી. ઇશ્વર.
 લોહિઆણું. ભાંગીતૂટી, પસ્તાઈ, સ્ટેશન, સંદેશો.
 સોંપ્યું. દુઃખ, હુંફાણું ગોઠવણુ. સિસોટી. મિનિટ.
 હીંચકા. દોરડું. હિંચોળે. ઢીમાણું, ઓઢો. રૈયત.
 નીમણુક. પૂછ્યું. દીકગીરી. ઢેકાઢળીઆ. ચોકણું
 ગુમાવ્યું. શિખામણુ. નિહાળ્યું. ખૂબસુરત. બૂખ્યો.
 શીંગડું, ખડખડાટ, ગમરાટ. બઢી. પિએર. તીર્થ.
 ઉઢેસીંગ. ઓચીંતો. લરકર. તકંગધુમ. દુશ્મન.

ગુસ્સો હંમેશાં. ધ્રુવો. સ્ત્રી. અંગુડીઆં. ધોખણ.
 મહિમા. સિંધુ. સરિતા. રગિઆમણી. સ્હોય. વન-
 સ્પતિ. પક્ષવ. નાગિએર. વિશેષ. શિખંડ. પશ્ચિમ.
 દક્ષિણ. વસ્તુ. સ્ત્રોત. વિજયા. મુકુંદ. કુટપટી. મધ્ય.
 પગથીજ. ટેમલ. ખુરસી. નિચાણુ. ઇશ્વર. ઇશાન.
 અધિકારી. બંદોબસ્ત. ઢેડ. તલાટી. મારતર. ટપાલી.
 ગેરહાજર. દાકતર. ઘોંઘાટ. લક્ષણુ. ટિકિટ. મિનિટ.
 નિર્ણય. જંતુ. છિદ્રો. તાંબાકુંડી. કથરોટ. સિક્કા. ટંક-
 શાળ. ધાતુ. મેળવણી. શિરોધ. ચળકાટ. પાંદડી.
 મુગંધ. ધુપેલ. ઉપલાણુ. સાદડી. ગુન્છો. સળંગ.
 ઢબરાં. અથાણું. કૌવતવાળું. આળસુ. હળપુણી. ધુસરી.
 ખિન્ન. સંતોષ. લઠ્ઠ. ઉત્તર. ઉત્તમ. ઢાંકણું. અગિઆર.
 શિઆળવાં. તત્કાળ. ધુણી. રક્ષણુ. હુન્નર. ઉદ્યોગી.
 ભિંજતું. તણખણું. નીમકહલાલ. પ્રીતિ. ટટ્ટીઓ.
 કુદાવે. અડીઅલ. કહ્યાગર. કાંડું. પેદુ. લીંચણુ.
 ઇદ્રિયો. ધખાકો. જ્ઞાન. સાહ્યા. જાંબુડો. કથાધ.
 ધ્રુજે. ફલાનલ દોશીવાણીઆ. ઢાંકણુ. લીંગડાં.

૨૧. ૨૧. યુનીલાલ દેસાભાઈ શાહ.

સાર્વજનિક દાહરકુલના હેડમાસ્તર સાહેબ
પોતાના પત્રમાં લખે છે કે: “તમારી જૂઓળની ચોપડી

(સુરત શહેર તથા ચોર્ધાસી તાલુકાનો ‘ જૂઓળ
શિક્ષક ’) માં શહેરની જલ્દવાજોગ વિગતો અને સ્થળોનો
સારો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે પરીક્ષા વખતે
તમારી ચોપડી વિદ્યાર્થીઓને લઈ ઉપયોગી થઈ
પડશે.”

શુભરાત ખાંતની સાં ભૂં ની ઝૂંનોતરમાળા બધુ અના [૪૮

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના ભૂગોળ શિક્ષક

આદે અધિપ્રાચો.

રે. બા. કમળાશંકર પ્રાચુશંકર ત્રિવેદી બી. એ.
એ. રા. ટૂ. કેલેજના માજિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

પોતાના તાં ૨૨-૨-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:--

“તમેએ મોકલેલું” સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુ-
કાના ભૂગોળ શિક્ષક” નામનું પુસ્તક જોઇ ગયો છું.
સુરત શહેરની ભૂગોળ શિખવવામાં શિક્ષકકેતે તે
ઉપયોગી થઇ પડશે.”

* * * * *

જામનગર અને વાંકાનેર સ્ટેટમાં ખીજા ધારણ માટે
ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજૂર થયેલા

તર્કશક્તિનું તાત્ત્વ ઉપાડનાર શ્રેષ્ઠ પુસ્તકી

अश्वमेध	०-१-१	अश्वमेध	०-१-१
अश्वमेध	०-१-२	अश्वमेध	०-१-२
अश्वमेध	०-२-०	अश्वमेध	०-२-०

भारत विधान ०-३-० | योगांसी ताबुकानो ०-२-०
भारत कडेर तथा योगांसी ताबुकानो ०-३-०

કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપેર—મુન્સી

